

สรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การวิจัย เรื่องการนำ เสนอโครงการจัดตั้งศูนย์วิชาการภาษาไทยประจำกลุ่มโรงเรียน  
มัธยมศึกษา เขตการศึกษา 7 สรุปผลการวิจัยได้ดังนี้

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อสำรวจความคิดเห็นและความต้องการ ในการจัดตั้งศูนย์วิชาการภาษาไทย  
ประจำกลุ่มโรงเรียนของผู้บริหารและครูภาษาไทยโรงเรียนมัธยมศึกษา เขตการศึกษา 7
2. เพื่อ เสนอโครงการจัดตั้งศูนย์วิชาการภาษาไทยประจำกลุ่มโรงเรียนมัธยมศึกษา  
เขตการศึกษา 7

วิธีดำเนินการวิจัย

ผู้วิจัยได้ศึกษาหนังสือ เอกสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง รวมถึงการสัมภาษณ์ครู  
ผู้สอนวิชาภาษาไทย จากนั้นได้สร้างแบบสอบถามขึ้น 1 ชุด เพื่อสอบถามความคิดเห็นและ  
ความต้องการของผู้บริหารและครูภาษาไทย เกี่ยวกับลักษณะและบริการจากศูนย์วิชาการภาษาไทย  
ความต้องการใช้สื่อการสอน แบบสอบถาม เป็นแบบประเมินค่าและแบบปลายเปิดแล้วนำแบบ  
สอบถามที่สร้างขึ้นไปให้ผู้ทรงคุณวุฒิจำนวน 5 ท่าน ช่วยพิจารณาความตรงและความครอบคลุม  
ของเนื้อหา ให้ข้อเสนอแนะและตรวจแก้ไขสำนวนภาษา เพื่อนำมาปรับปรุงแก้ไขให้เหมาะสม

นำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแล้วไปทดลองใช้กับผู้บริหารโรงเรียนและครูภาษาไทย  
จำนวน 20 คน เพื่อนำผลการทดลองใช้มาปรับปรุงแก้ไขหลังจากนั้น ผู้วิจัยได้นำแบบสอบถาม  
ที่ปรับปรุงแล้วไปใช้กลุ่มตัวอย่างประชากร คือ ผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญ  
ศึกษา เขตการศึกษา 7 จำนวน 92 โรงเรียน จำนวน 92 คน และครูภาษาไทยที่สอน  
ที่สอนในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา เขตการศึกษา 7 จำนวน 460 คน  
รวมตัวอย่างประชากรทั้งสิ้น 552 คนได้รับแบบสอบถามที่เป็นฉบับสมบูรณ์สำหรับการ  
วิเคราะห์จำนวน 507 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 92.60

### การวิเคราะห์ข้อมูล

นำแบบสอบถามฉบับที่สมบูรณ์มาวิเคราะห์ข้อมูลตามวิธีทางสถิติ คือ ตอนที่ 1 สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม วิเคราะห์ข้อมูลโดยหาค่าร้อยละ ตอนที่ 2 ความคิดเห็นเกี่ยวกับการตั้งศูนย์วิชาการภาษาไทย ตอนที่ 3 ความต้องการเกี่ยวกับบริการจากศูนย์วิชาการภาษาไทย และ ตอนที่ 4 ความต้องการการใช้สื่อการสอน วิเคราะห์ข้อมูลโดยหาค่ามัธยฐานเลขคณิต (Arithmetic Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) นำเสนอข้อมูลในรูปตารางประกอบความเรียง ส่วนตอนที่ 5 ข้อเสนอแนะและความคิดเห็นเกี่ยวกับศูนย์วิชาการภาษาไทย นำเสนอในรูปความเรียงตามลำดับความถี่

### สรุปผลการวิจัย

#### สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม

1. ผู้บริหารส่วนใหญ่เป็นชายมีอายุระหว่าง 31 - 35 ปี และ 46 - 50 ปี ประสบการณ์ในการทำงาน 21 ปีขึ้นไป และมีวุฒิทางการศึกษาระดับปริญญาตรี ส่วนใหญ่ปฏิบัติงานในตำแหน่งอาจารย์ใหญ่, ผู้อำนวยการโรงเรียน และไม่มีชั่วโมงสอน
2. ครูภาษาไทยส่วนใหญ่เป็นหญิง มีอายุระหว่าง 31 - 35 ปี มีประสบการณ์ในการทำงานระหว่าง 11 - 15 ปี วุฒิสถสุดทางการศึกษาของครูภาษาไทยปฏิบัติงานเป็นครูภาษาไทยจำนวนชั่วโมงที่สอนในแต่ละสัปดาห์มากที่สุดคือ 14 - 18 ชั่วโมง

#### ความคิดเห็น เกี่ยวกับการตั้งศูนย์วิชาการภาษาไทย

1. ความมุ่งหมายของศูนย์วิชาการภาษาไทย

ทั้งผู้บริหารและครูภาษาไทย มีความเห็นสอดคล้องกันว่า เห็นด้วยมากกับจุดมุ่งหมายของศูนย์วิชาการภาษาไทยและข้อที่ผู้บริหาร เห็นด้วยมากที่สุดและครูภาษาไทย เห็นด้วยมากคือ เป็นศูนย์กลางในการบริการสื่อการสอนภาษาไทย

2. สถานที่ เหมาะสม ในการตั้งศูนย์วิชาการภาษาไทย

ผู้บริหารและครูภาษาไทยมีความ เห็นสอดคล้องกันว่าสถานที่ เหมาะสมมากในการตั้งศูนย์วิชาการภาษาไทยคือ โรงเรียนที่มีความพร้อมและต้องการ เป็นที่ตั้งศูนย์วิชาการภาษาไทย

3. คณะกรรมการที่รับผิดชอบ

ผู้บริหารและครูภาษาไทยมีความเห็นสอดคล้องกันว่าคณะกรรมการที่รับผิดชอบ ศูนย์วิชาการภาษาไทยคือ ผู้ที่มีประสบการณ์ความรู้เกี่ยวกับศูนย์วิชาการและภาษาไทย

4. แหล่งงบประมาณที่ใช้ในการตั้งศูนย์วิชาการภาษาไทย

ผู้บริหารและครูภาษาไทยมีความเห็นสอดคล้องกันว่า เห็นด้วยมากกับแหล่ง งบประมาณที่ใช้ในการตั้งศูนย์วิชาการภาษาไทยคือจากกรมต้นสังกัด

5. แหล่งและวิธีหาวัสดุอุปกรณ์ในการตั้งศูนย์วิชาการภาษาไทย

ผู้บริหารและครูภาษาไทยมีความเห็นสอดคล้องกันว่า เห็นด้วยมากกว่า แหล่งและ วิธีหาวัสดุอุปกรณ์ในการตั้งศูนย์วิชาการภาษาไทยคือ กรมต้นสังกัดมอบให้

6. ระยะเวลาในการดำเนินงานจัดตั้งศูนย์วิชาการภาษาไทย

ผู้บริหารและครูภาษาไทยเห็นด้วยมากกว่า ระยะเวลาในการดำเนินการจัดตั้ง ศูนย์วิชาการภาษาไทยนั้นควร เป็นระยะเวลา 3 ปี

ความต้องการ เกี่ยวกับบริการจากศูนย์วิชาการภาษาไทย

1. ด้านหลักสูตร

ผู้บริหารและครูภาษาไทยต้องการบริการด้านหลักสูตรจากศูนย์วิชาการภาษาไทย มาก และข้อที่ผู้บริหารต้องการมากที่สุดคือ ติดตามผลการใช้จุดประสงค์การเรียนรู้ แผนการเรียน การสอน และแบบฝึกปฏิบัติที่ร่วมกันจัดทำเพื่อแก้ไขให้มีคุณภาพดีขึ้น ข้อที่ครูภาษาไทยต้องการมากที่สุดคือ จัดอบรมครู เพื่อทำความเข้าใจกับหลักสูตรรายวิชาภาษาไทย

2. ด้านการเรียนการสอน

ผู้บริหารและครูภาษาไทยต้องการบริการด้านการเรียนการสอนจากศูนย์วิชาการ ภาษาไทยมาก และข้อที่ผู้บริหารต้องการมากที่สุดคือ ช่วยเหลือแนะนำและแก้ปัญหาทางวิชาการให้แก่ ครู ข้อที่ครูภาษาไทยต้องการมากที่สุดคือ เชิญวิทยากรหรือผู้เชี่ยวชาญจากสถาบันต่าง ๆ มาให้ ความรู้ทางภาษาไทยกับครู

### 3. ด้านการผลิตและใช้สื่อการสอน

ผู้บริหารและครูภาษาไทยต้องการบริการด้านการผลิตและใช้สื่อการสอนจาก ศูนย์วิชาการภาษาไทยมาก และข้อที่ผู้บริหารต้องการมากคือ จัดให้มีการประชุมปฏิบัติการผลิต สื่อการสอนให้ เหมาะสมกับ เนื้อหาของหลักสูตรภาษาไทย ให้การสนับสนุนครูภาษาไทยในการผลิต สื่อการสอนขึ้นใช้เอง ข้อที่ครูภาษาไทยต้องการมากที่สุดคือ แนะนำสาคิตการผลิตและการใช้ สื่อการสอน

### 4. ด้านการวัดและประเมินผล

ผู้บริหารและครูภาษาไทยต้องการบริการด้านการวัดผลประเมินผลจากศูนย์ วิชาการภาษาไทยมากและข้อที่ผู้บริหารต้องการมากคือ นำข้อสอบที่ใช้ร่วมกันมาวิเคราะห์เพื่อ จัดทำ เป็นข้อสอบมาตรฐานและจัดทำคลังข้อสอบวิชาภาษาไทยของกลุ่มโรงเรียน ส่วนข้อที่ครู ภาษาไทยต้องการมากคือ ประชุมชี้แจงหลักเกณฑ์ในการวัดผลประเมินผลวิชาภาษาไทยให้ครู ภาษาไทย เข้าใจและปฏิบัติได้ตรงกัน

### 5. ด้านกิจกรรม เสริมหลักสูตร

ผู้บริหารและครูภาษาไทยต้องการบริการด้านกิจกรรม เสริมหลักสูตรจากศูนย์วิชาการ ภาษาไทยมาก ข้อที่ผู้บริหารต้องการมากที่สุดคือจัดทำวารสารความรู้เกี่ยวกับภาษาไทย ส่วนข้อที่ ครูภาษาไทยต้องการมากที่สุดคือ จัดประกวดการเขียนชนิดต่าง ๆ เช่น คำขวัญ เรียงความ ย่อความ ร้อยกรอง

### 6. ความต้องการใช้สื่อการสอน

ผู้บริหารและครูภาษาไทยมีความต้องการใช้สื่อการสอนมาก สื่อการสอนที่ผู้บริหาร ต้องการใช้มากที่สุดคือ บทเรียนสำเร็จรูป ส่วนครูภาษาไทยต้องการใช้ห้องปฏิบัติการมากที่สุด

ข้อ เสนอแนะและความคิด เห็น เกี่ยวกับการตั้งศูนย์วิชาการภาษาไทย

ข้อ เสนอแนะและความคิด เห็นของผู้บริหาร เกี่ยวกับการตั้งศูนย์วิชาการภาษาไทย

1. ผู้บริหารส่วนใหญ่เห็นว่า ศูนย์วิชาการภาษาไทย ประจำกลุ่มโรงเรียนควรมี ฐานะ เป็น เอกเทศขึ้นตรงต่อคณะกรรมการสามัญจังหวัด เพราะมีความคล่องตัวในการปฏิบัติงาน

ทำให้ทุกโรงเรียนมีความรู้สึก เป็นเจ้าของร่วมกัน สะดวกในการติดต่อประสานงานและครูในโรงเรียนต่างก็มีงานสอนที่ต้องรับผิดชอบมากแล้ว ถ้าหากมารับผิดชอบเกี่ยวกับศูนย์วิชาการภาษาไทยจะทำให้ได้งานที่ไม่มีประสิทธิภาพ

2. ผู้บริหารส่วนใหญ่เห็นว่า ที่ตั้งศูนย์วิชาการภาษาไทยประจำกลุ่มโรงเรียนควรเป็นโรงเรียนประจำจังหวัด เพราะการคมนาคมสะดวก ติดต่อกันได้ง่ายมีความพร้อมด้านงบประมาณและบุคลากร

3. ผู้บริหารได้ให้ข้อเสนอแนะในการตั้งศูนย์วิชาการภาษาไทยประจำกลุ่มโรงเรียน ดังนี้

3.1 ไม่ควรตั้งศูนย์วิชาการที่เป็นการถาวรแต่ควรจัดในลักษณะศูนย์วิชาการเคลื่อนที่

3.2 ศูนย์วิชาการที่จัดตั้งควรกระจายความรู้ให้ทั่วถึงทุกโรงเรียน และคำนึงถึงผลที่จะเกิดขึ้นกับนักเรียนให้มากที่สุดและนำไปปฏิบัติจริงได้

3.3 การตั้งศูนย์วิชาการภาษาไทย ควรจัดตั้งด้วยความตั้งใจอย่างแท้จริงและกระทำโดยต่อเนื่อง ทั้งนี้ให้คำนึงถึงการจัดหางบประมาณและบุคลากรที่ปฏิบัติงานในศูนย์วิชาการภาษาไทยควรเป็นบุคคลที่กรมส่งมาไม่ใช่ครูภาษาไทยในแต่ละโรงเรียน เพราะจะเป็นการเพิ่มงานให้ครูภาษาไทยอีก

3.4 ปัญหาที่อาจเกิดขึ้น เนื่องจากตั้งศูนย์วิชาการภาษาไทย

ก. เป็นการเพิ่มงานให้กับโรงเรียน ซึ่งเป็นที่ตั้งศูนย์วิชาการภาษาไทย

ข. ขาดงบประมาณในการดำเนินงาน

ค. ขาดความร่วมมือในการปฏิบัติงาน

ง. ขาดผู้มีความรู้ในการดำเนินงาน

ข้อเสนอแนะและความคิดเห็นของครูภาษาไทย เกี่ยวกับการตั้งศูนย์วิชาการภาษาไทย

1. ครูภาษาไทยเห็นว่า ศูนย์วิชาการภาษาไทยควรมีฐานะ เป็นฝ่ายหนึ่งของโรงเรียนที่ได้รับเลือกเป็นที่ตั้งของศูนย์วิชาการภาษาไทย เพราะดำเนินงานได้สะดวกคล่องตัว ง่ายต่อการบริหาร โรงเรียนรับผิดชอบได้เต็มที่ ไม่ต้องผ่านคณะกรรมการสามัญจังหวัด มีความพร้อมทั้งบุคลากร สถานที่ อุปกรณ์ในการสนับสนุนการผลิตสื่อทำให้สามารถทดลองสื่อการสอนหรือวิธีสอนแบบใหม่ ๆ ได้ง่าย

กนกนัย มรโพธิ์ วันที่ 128

2. ครูภาษาไทยเห็นว่า ศูนย์วิชาการภาษาไทยประจำกลุ่มโรงเรียน ควรเป็นโรงเรียนที่มีความพร้อม เพราะเป็นศูนย์กลางการคมนาคม สะดวกติดต่อกันง่าย มีความพร้อมทั้งทางด้านบุคลากร สถานที่ งบประมาณ และอุปกรณ์ที่จะใช้ในศูนย์วิชาการภาษาไทย

3. ครูภาษาไทยให้ข้อเสนอแนะในการตั้งศูนย์วิชาการภาษาไทยประจำกลุ่มโรงเรียนไว้ดังนี้

3.1 การดำเนินงาน ควรมีการวางงบประมาณของศูนย์อย่างรอบคอบรวดเร็ว และต่อเนื่อง เพราะเป็นความต้องการอย่างแท้จริงของครูภาษาไทย

3.2 ศูนย์วิชาการควรเน้นในเรื่องความเสมอภาคและดำเนินงานด้วยความจริงจัง

3.3 การตั้งศูนย์วิชาการภาษาไทยควรหาแหล่งงบประมาณในการสนับสนุนโครงการอย่างต่อเนื่อง

3.4 บุคลากรที่ดำเนินงานในศูนย์ควรเป็นบุคคลที่กรมส่งมา หรือบุคคลซึ่งสามารถทำงานได้โดยไม่ต้องสอนและเป็นบุคคลที่มีความสามารถอย่างแท้จริง

3.5 ในการผลิตสื่อควรให้สามารถใช้ได้ทุกโรงเรียนและสอดคล้องกับสภาพท้องถิ่น

3.6 ควรให้ศูนย์วิชาการภาษาไทยมีอำนาจในการพัฒนางานและนโยบายทางด้านภาษาอย่างจริงจัง

3.7 ควรจัดในรูปแบบของการหมุนเวียนสื่อ มิฉะนั้นโรงเรียนรอบนอกจะได้ประโยชน์จากสื่อ น้อยมาก

3.8 ในการตั้งศูนย์วิชาการภาษาไทยควรมีการประชาสัมพันธ์อย่างสม่ำเสมอ การสร้างและนำเสนอโครงการจัดตั้งศูนย์วิชาการภาษาไทยประจำกลุ่มโรงเรียน

จากผลการวิเคราะห์ข้อมูลดังกล่าวข้างต้น ผู้วิจัยจึงสร้างโครงการจัดตั้งศูนย์วิชาการภาษาไทยประจำกลุ่มโรงเรียน ซึ่งโครงการนี้ได้จัดตามความต้องการของกลุ่มตัวอย่างประชากรที่มีความเห็นสอดคล้องกันว่า มีความต้องการและเห็นด้วยกับลักษณะและบริการของศูนย์วิชาการภาษาไทยประจำกลุ่มโรงเรียน ผู้วิจัยได้สร้างเป็นโครงการประกอบด้วยหลักการและเหตุผล ลักษณะของศูนย์วิชาการภาษาไทยประจำกลุ่มโรงเรียน วัตถุประสงค์ เป้าหมายของโครงการ การดำเนินงาน การบริหารงานของศูนย์วิชาการภาษาไทยประจำกลุ่มโรงเรียน หน้าที่ของศูนย์

วิชาการภาษาไทย สื่อการสอนที่มีในศูนย์วิชาการภาษาไทย แผนผังศูนย์วิชาการภาษาไทย อัตรากำลัง และงบประมาณ สถานที่ตั้งศูนย์วิชาการภาษาไทย ผลที่คาดว่าจะได้รับ

เมื่อสร้างโครงการเสร็จแล้วผู้วิจัยได้นำโครงการที่สร้างเสนอผู้ทรงคุณวุฒิ 5 คน พิจารณาตรวจแก้ไขเพื่อความถูกต้อง จากนั้นนำโครงการมาปรับปรุงอีกครั้งเพื่อนำเสนอต่อไป

อภิปรายผลการวิจัย

ความมุ่งหมายของศูนย์วิชาการภาษาไทย

ผู้บริหารและครูภาษาไทย เห็นด้วยมากกับความมุ่งหมายของศูนย์วิชาการภาษาไทย ซึ่งผู้วิจัยมีความเห็นว่า ที่เป็นเช่นนี้ เพราะผู้บริหารและครูภาษาไทย เห็นด้วยกับการตั้งศูนย์วิชาการภาษาไทย ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ มนัส บุญประกอบ (2522: จ) ว่า ผู้บริหารและครูภาษาไทยต้องการให้ตั้งศูนย์สื่อการศึกษา และยังสอดคล้องกับงานวิจัยของ มานิตา ศรีสาคร (2525: 153) พบว่า ครูภาษาไทยเห็นว่าควรดำเนินการตั้งศูนย์วิทยบริการ เพราะมีความต้องการใช้อย่างจริงจัง

ส่วนจุดมุ่งหมายของศูนย์วิชาการที่ผู้บริหารและครูภาษาไทย เห็นด้วยมากคือ เป็นศูนย์กลางในการบริหารสื่อการสอนภาษาไทย ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ มานิตา ศรีสาคร (2525: 154) ที่พบว่า ครูภาษาไทยต้องการให้ศูนย์วิทยบริการ เป็นแหล่งกลางรวบรวมและจัดบริการสื่อการสอนวิชาภาษาไทย โดยเฉพาะบริการให้ยืมสื่อการสอนประเภทต่าง ๆ

สถานที่ที่เหมาะสมในการตั้งศูนย์วิชาการภาษาไทย

ผู้บริหารและครูภาษาไทยมีความ เห็นสอดคล้องกันว่า สถานที่ที่เหมาะสมในการตั้งศูนย์วิชาการคือ โรงเรียนที่มีความพร้อมและต้องการ เป็นที่ตั้งศูนย์วิชาการภาษาไทย ซึ่งสอดคล้องกับแนวทางปฏิบัติการจัดตั้งศูนย์ศึกษาค้นคว้าวิจัยของ กรมสามัญศึกษา (2531: 2) ที่กล่าวว่า การจัดตั้งศูนย์ศึกษาค้นคว้าวิจัยประเภทต่าง ๆ ให้กระจายไปตามโรงเรียนที่มีความพร้อมสูง และให้ดูความพร้อมของ โรงเรียนในจังหวัดและความเหมาะสม

คณะกรรมการที่รับผิดชอบ

ผู้บริหารและครูภาษาไทย เห็นด้วยมากกว่าคณะกรรมการที่รับผิดชอบศูนย์วิชาการภาษาไทย



ควร เป็นผู้ที่มีประสบการณ์ความรู้เกี่ยวกับศูนย์วิชาการภาษาไทย ผู้วิจัยมีความเห็นว่าที่เป็น เช่นนี้ เพราะผู้บริหารและครูภาษาไทยทราบดีว่างานของศูนย์วิชาการที่สำคัญคือ การให้บริการ ดังนั้น จึงต้องการผู้ที่มีประสบการณ์ ความรู้ ความสามารถ ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ ไชยยศ เรืองสุวรรณ (2526: 82) ที่กล่าวว่า บุคลากรที่รับผิดชอบศูนย์บริการสี่ระดับกลุ่มโรงเรียน ต้อง เป็นผู้มีความรู้ ความสามารถ ได้รับการฝึกการอบรมมาแล้วเป็นอย่างดี

#### แหล่งงบประมาณ

ผู้บริหารและครูภาษาไทยมีความ เห็นสอดคล้องกันว่าเห็นด้วยมากกับแหล่งงบประมาณ จากกรมต้นสังกัด ซึ่งแตกต่างจากแนวคิดของ มนัส บุญประกอบ (2522: 100) ว่างบประมาณ เพื่อดำเนินงานของศูนย์วิชาการควรได้มาจากการร่วมลงทุนของโรงเรียนทั้งหมดในกลุ่ม แต่ สอดคล้องกับงานวิจัยของ วรกิต วัตซ์ชาวลาม (2526: 32) ว่าแหล่งงบประมาณนั้นศูนย์ฯ สามารถหารายได้และเงินทุนจากงบประมาณแผ่นดิน เงินบำรุงการศึกษา

#### แหล่งและวิธีหาวัสดุอุปกรณ์

ผู้บริหารและครูภาษาไทย เห็นด้วยมากกว่า วัสดุอุปกรณ์ที่ใช้ในศูนย์วิชาการควรได้จาก กรมต้นสังกัด ผู้วิจัยมีความ เห็นว่าที่เป็น เช่นนี้ เพราะ ครูภาษาไทยเข้าใจว่ากรมสามัญศึกษา ซึ่งเป็นกรมต้นสังกัดมีอำนาจในการบริหารงานและจัดสรรงบประมาณให้โรงเรียน ดังนั้นถ้ากรมสามัญศึกษา เป็นผู้หาวัสดุอุปกรณ์ให้กับศูนย์วิชาการภาษาไทย จะทำให้การดำเนินการจัดตั้งศูนย์ วิชาการภาษาไทยสำเร็จลุล่วงได้อย่างรวดเร็วมีประสิทธิภาพ และกรมสามัญศึกษาได้ดำเนินการ ดังกล่าวโดยทำในรูปของกลุ่มโรงเรียน ซึ่งศึกษานิเทศก์ กรมสามัญศึกษา (2522: 9) กล่าวถึง หน้าที่ของกลุ่มโรงเรียนว่า กลุ่มโรงเรียนมีหน้าที่ส่งเสริมให้ครูทำอุปกรณ์ด้วยตนเอง โดยใช้ อุปกรณ์ในท้องถิ่น จัดตั้งศูนย์อุปกรณ์การสอนของกลุ่มโรงเรียน จัดเผยแพร่ความรู้ใหม่ ๆ เกี่ยวกับการ เรียนการสอนและอุปกรณ์การสอนให้ครูทราบ

#### ระยะเวลาในการดำเนินงาน

ผู้บริหารและครูภาษาไทย เห็นด้วยมากกว่าระยะเวลาในการดำเนินการจัดตั้งศูนย์วิชาการ ภาษาไทยควรเป็นระยะเวลา 3 ปี ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ เรวัต เปี่ยมระลึก (2523: 61) ว่าใช้ระยะเวลาในการดำเนินการจัดตั้งศูนย์เทคโนโลยีทางการศึกษา 3 ปี และยังสอดคล้องกับ งานวิจัยของ มนัส บุญประกอบ (2522: 95) ซึ่งใช้เวลาการจัดตั้งศูนย์สหการสื่อการศึกษา 3 ปี



ความต้องการ เกี่ยวกับบริการจากศูนย์วิชาการภาษาไทย

#### ด้านหลักสูตร

ผู้บริหารและครูภาษาไทยต้องการบริการด้านหลักสูตรจากศูนย์วิชาการภาษาไทยมาก และผู้บริหารต้องการบริการด้านหลักสูตรมากในด้านการติดตามผล การใช้จุดประสงค์ การเรียนรู้ แผนการเรียนการสอน และแบบฝึกปฏิบัติที่ร่วมกันจัดทำ เพื่อแก้ไขให้มีคุณภาพดีขึ้น ผู้วิจัยมีความเห็นว่าที่เป็นเช่นนี้ เพราะ ผู้บริหารซึ่งเป็นผู้ดำเนินงานตามนโยบายของกระทรวงศึกษาธิการ ได้ระบุแนวปฏิบัติในการดำเนินงานของกลุ่มโรงเรียนมัธยมศึกษาไว้ตอนหนึ่งว่า "ให้กลุ่มโรงเรียนพิจารณาจัดทำจุดประสงค์การเรียนรู้ เพื่อให้ครูใช้เป็นเกณฑ์ในการเรียนการสอนจัดทำคู่มือครู แผนการสอน ปฏิบัติงานร่วมกันพิจารณา ติดตามการใช้หนังสือเรียนและหนังสือนอกเวลา ตลอดจนอุปกรณ์การสอนการเรียน เพื่อพัฒนาการเรียนการสอนในกลุ่มโรงเรียนของตน" จากแนวปฏิบัตินี้ ทำให้ผู้บริหารต้องการปฏิบัติให้บรรลุตามวัตถุประสงค์ของกระทรวงศึกษาธิการ จึงเป็นสาเหตุที่ต้องการบริการด้านนี้มาก ส่วนบริการด้านหลักสูตรที่ครูภาษาไทยต้องการมากที่สุดคือ จัดอบรมครู เพื่อทำความเข้าใจกับหลักสูตรรายวิชาภาษาไทย จัดอบรมแนะนำการใช้คู่มือหลักสูตรให้กับครูภาษาไทย ผู้วิจัยมีความเห็นว่าที่เป็นเช่นนี้ เพราะครูภาษาไทยขาดความเข้าใจในเรื่องที่เกี่ยวกับหลักสูตร ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ สุชาติ วงศ์สุวรรณ (2525: 101) พบว่าครูไม่เข้าใจจุดประสงค์ของหลักสูตร และเนื้อหาของหลักสูตรไม่เข้าใจจุดประสงค์การเรียนรู้แต่ละรายวิชา แต่แตกต่างกับงานวิจัยของ สมาน บุญถัน (2524: จ) พบว่า กิจกรรมที่ผู้บริหารโรงเรียนส่วนมากได้ปฏิบัติคือ ส่งเสริมการใช้หลักสูตรโดยส่งเสริมให้ครูได้เข้ารับการอบรมเพิ่มพูนความรู้เกี่ยวกับหลักสูตร

#### ด้านการเรียนการสอน

ผู้บริหารและครูภาษาไทยต้องการบริการด้านการเรียนการสอนจากศูนย์วิชาการภาษาไทยมาก ผู้วิจัยมีความเห็นว่าที่เป็นเช่นนี้ เพราะครูภาษาไทยมีปัญหาในเรื่องการจัด การเรียนการสอนหลายด้านตามที่ สุจริต เพียรชอบ (2530: 7) ได้สรุปปัญหาการสอนภาษาไทยไว้ดังนี้ ปัญหาเกี่ยวกับหลักสูตรและการนำหลักสูตรไปใช้ ปัญหาเกี่ยวกับกลวิธีการสอน ปัญหาเกี่ยวกับนักเรียน ปัญหาเกี่ยวกับตัวครู ปัญหาเกี่ยวกับการใช้สื่อการสอน

บริการด้านการเรียนการสอนที่ผู้บริหารต้องการมากที่สุดคือ ช่วยเหลือแนะนำและแก้ปัญหา

ทางวิชาการให้แก่ครู ผู้วิจัยมีความเห็นว่าที่เป็นเช่นนี้เพราะผู้บริหารเห็นว่างานวิชาการมีความสำคัญมาก ตามที่ ภิญญู สาธร (2526: 252) กล่าวว่า การบริหารงานวิชาการ หมายถึง การบริหารกิจกรรมทุกชนิดในโรงเรียน ซึ่งเกี่ยวกับการปรับปรุงพัฒนาการสอนนักเรียนให้ได้ผลดี และมีประสิทธิภาพมากที่สุด ส่วนบริการด้านการเรียนการสอนที่ครูภาษาไทยต้องการมากที่สุดคือ เชี่ยวชาญหรือผู้เชี่ยวชาญจากสถาบันต่าง ๆ มาให้ความรู้ทางภาษาไทยกับครูภาษาไทย ผู้วิจัยมีความเห็นว่าที่เป็นเช่นนี้อาจเป็นเพราะ ครูมีปัญหาเกี่ยวกับการสอนและต้องการให้การสอนมีประสิทธิภาพมากขึ้น จึงต้องการให้ศูนย์วิชาการจัดบริการในด้านนี้มากที่สุด ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ สุจริต เพียรชอบ (2530: 15) ได้เสนอแนะว่า ทางโรงเรียนหรือกลุ่มโรงเรียนควรจัดอบรมภาษาไทยขึ้น เพื่อช่วยให้ครูเข้าใจหลักสูตร เนื้อหาและวิธีการสอน ตลอดจนรู้จักจัดกิจกรรมการสอนต่าง ๆ ให้น่าสนใจ และยังสอดคล้องกับผลการวิจัยของ ชำนาญ ม่วงศรีศักดิ์ (2526: 96) พบว่า ครูต้องการให้จัดให้มีการประชุมอบรม แนะนำเทคนิคและวิธีการสอนแบบต่าง ๆ เพื่อสามารถนำไปใช้ได้เหมาะสมกับสภาพที่เป็นจริง

#### ด้านการผลิตและใช้สื่อการสอน

ผู้บริหารและครูภาษาไทยต้องการบริการด้านการผลิตและใช้สื่อการสอนมาก และบริการด้านการผลิตและใช้สื่อการสอนที่ผู้บริหารต้องการมากที่สุดคือ จัดให้มีประชุมปฏิบัติการผลิตสื่อการสอนให้เหมาะสมกับเนื้อหาของหลักสูตรภาษาไทย ให้การสนับสนุนครูภาษาไทยในการผลิตสื่อการสอนขึ้นใช้เอง ผู้วิจัยมีความเห็นว่า ที่เป็นเช่นนี้เพราะผู้บริหารคิดว่า ครูขาดความรู้ความเข้าใจในการผลิตและใช้สื่อการสอน ซึ่งตรงกับผลงานวิจัยของ พรทิพย์ กอสุวรรณ (2522: 80) ซึ่งพบว่า ครูไม่มีเวลาผลิต ไม่มีทุนในการผลิต หรือไม่มีความรู้ในการผลิตหรือการใช้สื่อการสอน และยิ่งใกล้เคียงกับผลการวิจัยของ วัลลภ ภูโชติ (2527: 80 - 90) พบว่า ครูต้องการให้จัดอบรมเชิงปฏิบัติการด้านการผลิตสื่อการสอนมากที่สุด ส่วนบริการด้านการผลิตและใช้สื่อการสอนที่ครูภาษาไทยต้องการมากที่สุดคือ แนะนำ สาธิตการผลิตและการใช้สื่อการสอน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ชำนาญ ม่วงศรีศักดิ์ (2526: 96) พบว่า ครูต้องการให้คำแนะนำวิธีการผลิตและการใช้สื่อการสอนอย่างง่าย ๆ ประหยัด และมีคุณภาพ และสอดคล้องกับงานวิจัยของ ประสงค์ เปนะนาม (2524: 91 - 95) พบว่า ครูส่วนใหญ่ต้องการความรู้เรื่องการผลิตสื่อการสอนจากวัสดุเหลือใช้และวัสดุในท้องถิ่น

### ด้านการวัดผลประเมินผล

ผู้บริหารและครูภาษาไทยต้องการบริการด้านการวัดผลประเมินผลจากศูนย์วิชาการภาษาไทยมาก ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ชำนาญ ม่วงศรีศักดิ์ (2526: 97) ซึ่งพบว่าครูต้องการการนิเทศด้านการประเมินผลมาก ส่วนบริการด้านการวัดผลประเมินผลที่ผู้บริการต้องการมากคือ นำข้อสอบที่ใช้ร่วมกันมาวิเคราะห์ เพื่อจัดทำข้อสอบมาตรฐานและจัดทำคลังข้อสอบวิชาภาษาไทยของกลุ่มโรงเรียน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ปองจิต อ่อนเผ่า (2522: 89) พบว่า ครูต้องการให้จัดตั้งคลังข้อสอบวิชาภาษาไทยไว้เป็นแหล่งกลางให้ครูยืมใช้มากที่สุด และยังสอดคล้องกับงานวิจัยของ พวงเพ็ญ เปล่งปลั่ง (2529: 138) พบว่า ครูในโรงเรียนขนาดเล็กต้องการให้จัดตั้งคลังข้อสอบ ส่วนครูในโรงเรียนขนาดใหญ่ต้องการข้อสอบมาตรฐาน และครูภาษาไทยต้องการบริการด้านการวัดผลประเมินผลมากในด้านประชุมชี้แจงหลักเกณฑ์ในการวัดผลประเมินผลวิชาภาษาไทยให้ครูภาษาไทย เข้าใจและปฏิบัติได้ตรงกัน ผู้วิจัยมีความเห็นว่าที่เป็นเช่นนี้เพราะครูภาษาไทยขาดความรู้ความเข้าใจ เรื่องการวัดผลประเมินผล ซึ่งตรงกับผลการวิจัยของ สุมาลี จันทร์ชลอ (2521: ก) พบว่า ครูโดยส่วนรวมมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการวัดผลประเมินผลค่อนข้างน้อย

### ด้านกิจกรรม เสริมหลักสูตร

ผู้บริหารและครูภาษาไทยมีความต้องการบริการ ด้านกิจกรรมเสริมหลักสูตรมาก ผู้วิจัยเห็นว่าที่เป็นเช่นนี้เพราะ ผู้บริหารและครูภาษาไทยเห็นความสำคัญของกิจกรรมเสริมหลักสูตร ว่ามีประโยชน์ต่อการจัดการเรียนการสอน ซึ่งตรงกับแนวคิดของ สุมิตร คุณากร (2520: 101) กล่าวว่า กิจกรรมเสริมหลักสูตรช่วยส่งเสริมหลักการเรียนในชั้น ช่วยพัฒนาความสามารถพิเศษ เป็นบริการให้แก่โรงเรียน สังคม ส่วนบริการด้านกิจกรรมเสริมหลักสูตรที่ผู้บริหารต้องการมากคือ จัดทำหนังสือ วารสารความรู้เกี่ยวกับภาษาไทย ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ชำนาญ ม่วงศรีศักดิ์ (2526: 77) ซึ่งพบว่า ครูต้องการให้จัดทำหนังสือ เอกสารเกี่ยวกับการจัดกิจกรรมประกอบการสอนไว้ให้ครูได้ศึกษาค้นคว้า และครูภาษาไทยต้องการบริการด้านกิจกรรมเสริมหลักสูตรมากคือ จัดประกวดการเขียนชนิดต่าง ๆ เช่น คำขวัญ เรียงความ ข้อความ ร้อยกรอง ผลการวิจัยอาจสรุปได้ว่า เพราะมีการจัดกิจกรรมดังกล่าว น้อย และครูเห็นว่ากิจกรรมเสริมหลักสูตรเหล่านี้มีความสำคัญในการพัฒนาทักษะการใช้ภาษาของนักเรียน ซึ่งสอดคล้องกับจุดประสงค์ของหลักสูตรที่เน้นทางด้านการศึกษาฝึกทักษะ ฟัง พูด อ่าน เขียน

มาก ดังจะเห็นได้จากงานวิจัยของ จิรภา ลิ้มเลิศเสถียร (2527: 97) ที่พบว่า ผู้บริหาร ครูภาษาไทย นักเรียน เห็นว่ามีการจัดกิจกรรมอยู่ในระดับมากคือ กิจกรรมเกี่ยวกับการเขียน เช่น คำขวัญ เรียงความ และจัดเกมการแข่งขัน และงานวิจัยของ พวงเพ็ญ เปล่งปลั่ง (2529: 139) พบว่า กิจกรรมที่มีการจัดมากได้แก่ การจัดประกวดชนิดต่าง ๆ เช่น คำขวัญ เรียงความ ย่อความ ร้อยกรอง

#### ความต้องการการใช้สื่อการสอน

ผู้บริหารและครูภาษาไทยมีความต้องการใช้สื่อการสอนมาก ซึ่งแตกต่างจากผลการวิจัยของ พรทิพย์ กอสุวรรณ (2522: 83) พบว่า ครูภาษาไทยใช้สื่อการสอนประเภทต่าง ๆ น้อย และยิ่งแตกต่างกับผลการวิจัยของ พวงเพ็ญ เปล่งปลั่ง (2529: 135) ที่พบว่า ครูในโรงเรียน ทั้ง 3 ขนาดมีการใช้สื่อการสอนประเภทต่าง ๆ น้อย เมื่อพิจารณาแล้วจะเห็นว่าแม้ครูภาษาไทย จะมีการใช้สื่อการสอนน้อย ก็ได้หมายความว่าครูจะเห็นว่า สื่อการสอนไม่สำคัญในการจัดการเรียนการสอน หากแต่อาจเป็นเพราะครูประสบปัญหา ซึ่งเป็นอุปสรรคในการใช้สื่อการสอน ซึ่งผลการวิจัยของ นุชรินทร์ พ้ารัมย์ขาว (2521: ค) พบว่า ปัญหาในการใช้สื่อการสอนคือ ครูไม่ทราบแหล่งบริการ ไม่มีเวลาดู และผลิตสื่อการสอน ขาดงบประมาณในการจัดซื้อ โรงเรียนมีสื่อการสอนจำนวนจำกัด สภาพห้องเรียนไม่เหมาะสมในการใช้สื่อ ไม่สะดวกในการติดต่อยืมสื่อการสอนจากนอกโรงเรียน เหล่านี้ล้วนเป็นปัญหาที่ทำให้มีการใช้สื่อการสอนน้อย

ส่วนสื่อการสอนที่ผู้บริหารต้องการใช้มากคือ บทเรียนสำเร็จรูปรายวิชาต่าง ๆ ผู้วิจัย เห็นว่าที่เป็น เช่นนี้ เพราะ ผู้บริหารต้องการช่วยครูภาษาไทยในเรื่องการเรียนการสอน เนื่องจากบทเรียนสำเร็จรูปจะช่วยแบ่งเบาภาระของครูได้ในกรณีที่ขาดครู ครูไม่มีเวลา ดังที่ วาสนา ชาวหา (2522: 137) กล่าวถึง ประโยชน์ของบทเรียนสำเร็จรูปไว้ว่า อาจช่วยแก้ปัญหาการขาดแคลนครูได้บ้าง โดยการช่วยลดเวลาในการสอน ทำให้ครูมีเวลาเตรียมบทเรียนที่ต้องการความคิดสร้างสรรค์ หรือยุ่งยากซับซ้อนมากยิ่งขึ้น การเรียนไม่จำกัดเวลาและสถานที่ และสื่อการสอนที่ครูภาษาไทยต้องการใช้มากที่สุดคือ ห้องปฏิบัติการภาษา ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ นุชรินทร์ พ้ารัมย์ขาว (2521: ค) ที่พบว่า สื่อการสอนที่ครูภาษาไทยต้องการมากคือ หนังสืออ้างอิงประกอบบทเรียน ห้องปฏิบัติการภาษา หนังสือพิมพ์ วารสาร เทป เครื่องเล่น เทป และรูปภาพต่าง ๆ

### ข้อเสนอแนะสำหรับผู้บริหาร

1. ควรสนับสนุนให้กลุ่มโรงเรียนมีโอกาสแลกเปลี่ยนความคิดเห็นและร่วมมือทางวิชาการอย่างใกล้ชิดมากขึ้น
2. ควรให้ความสำคัญกับวิชาภาษาไทย และให้การสนับสนุนการดำเนินงานด้านภาษาไทยแก่ผู้สอนวิชาภาษาไทยทั้งทางด้านวิชาการและกำลังใจ เพื่อให้ผู้สอนจะได้มีขวัญกำลังใจในการปฏิบัติงาน
3. ควรร่วมมือกับกลุ่มโรงเรียนจัดสรรงบประมาณสนับสนุนโครงการจัดตั้งศูนย์วิชาการภาษาไทยอย่างเพียงพอแก่การจัดการบริการ เพื่อช่วยส่งเสริมประสิทธิภาพในการสอนของครูภาษาไทย
4. ควรให้ความสนใจสนับสนุนให้ครูได้มีสื่อการสอนมากขึ้น อาจส่งเสริมให้มีการผลิตการจัดทำเอง โดยการประสานงานกับศูนย์วิชาการภาษาไทย

### ข้อเสนอแนะสำหรับครูภาษาไทย

1. ควรเป็นผู้กระตือรือร้น มีความสนใจใฝ่รู้ในวิทยาการใหม่ ๆ อยู่เสมอ
2. ควรร่วมมือกับครูภาษาไทยในกลุ่มโรงเรียน ในการปฏิบัติงานด้านภาษาไทย ด้วยความเต็มใจและเสียสละ ทั้งนี้ เพื่อผลในด้านประสิทธิภาพการเรียนการสอนวิชาภาษาไทยของกลุ่มโรงเรียน
3. ควรตระหนักถึงความสำคัญของการใช้สื่อการสอนประกอบการสอน และติดตามความก้าวหน้าทางวิชาการเกี่ยวกับสื่อการสอนใหม่ ๆ อยู่เสมอ เพื่อนำมาประกอบการสอนให้มีประสิทธิภาพ

### ข้อเสนอแนะในการวิจัยต่อไป

1. ควรทำวิจัยเกี่ยวกับการใช้บริการและประโยชน์ต่าง ๆ ที่จะได้รับจากศูนย์วิชาการภาษาไทยประจำกลุ่มโรงเรียน
2. ควรทำวิจัยเกี่ยวกับประสิทธิภาพการดำเนินงานของศูนย์วิชาการภาษาไทยประจำกลุ่มโรงเรียน เพื่อปรับปรุงแก้ไขและขยายงาน
3. ควรมีการศึกษาผลของการใช้ศูนย์วิชาการภาษาไทยที่มีผลต่างสัมฤทธิ์ผลทางการเรียนของนักเรียนในระดับต่าง ๆ